

4 - Korvaus

Miten uhri voi hakea vahingonkorvausta rikoksentekijältä? (esim. viemällä asian oikeuteen, nostamalla vahingonkorvauskanteen tai aloittamalla liitännäismenettelyn)

Rikoksesta aiheutuvat korvausvaatimukset käsitellään yleensä rikosasian käsittelyn kanssa samassa oikeudenkäynnissä. Korvausten vaatimisesta on ilmoitettava esitutkinnassa poliisille tai viimeistään tuomioistuimessa.

Voit pyytää, että syyttäjä esittää rikokseen perustuvat korvausvaatimuksesi oikeudessa. Tästä on hyvä ilmoittaa jo poliisille esitutkinnassa. Syyttäjä voi ajaa korvausvaatimusta puolestasi, jos asia on yksinkertainen ja selvä. Jos syyttäjä ei esitä korvausvaatimusta, hän ilmoittaa siitä sinulle kirjallisesti.

Voit myös itse ajaa vahingonkorvausvaatimustasi tuomioistuimessa rikosasian käsittelyn yhteydessä. Tehtävän voi puolestasi hoitaa oikeudellinen avustaja.

Korvausvaatimusten käsittely voidaan tarvittaessa erottaa omaksi oikeudenkäynniksi. Voit myös itse ajaa korvausvaatimuksia erillisenä siviiliasiana. Jollei korvausvaatimuksia käsitellä rikosasian käsittelyn yhteydessä, asian käsittelystä peritään oikeudenkäyntimaksu.

Tuomioistuin on määrännyt rikoksentekijän maksamaan uhrille vahingonkorvausta. Miten uhri voi varmistaa, että rikoksentekijä maksaa korvauksen?

Jos rikoksentekijä ei maksa tuomioistuimen ratkaisua vapaaehtoisesti, ratkaisu voidaan panna täytäntöön ulosotossa. Asia ei tule ulosotossa vireille automaattisesti, vaan sinun pitää toimittaa ulosottomiehelle ulosottohakemus ja liittää siihen tuomioistuimen päätös.

Et voi vaatia korvausta rikoksentekijältä siltä osin kuin olet saanut Valtiokonttorilta valtion varoista maksettavaa korvausta saman vahingon johdosta.

Jos rikoksentekijä ei maksa korvausta, voiko valtio maksaa uhrille etumaksua tämän sijasta? Millä ehdoin?

Uhrin ei tarvitse vaatia rikoksentekijää maksamaan korvausta saadakseen korvausta valtion varoista. Uhrin on kuitenkin oikeudenkäynnissä esitettävä korvausvaatimuksensa rikoksentekijälle.

Onko uhrilla oikeus saada korvausta valtiolta?

Jos joudut (tai läheisesi on joutunut) rikoksen uhriksi Suomessa, sinulle voidaan maksaa valtion varoista korvausta rikoksella aiheutetusta henkilövahingosta ja kärsimyksestä. Korvausta saadaksesi sinun on ilmoitettava rikoksesta poliisille.

Jos rikosasiaa käsitellään tuomioistuimessa, sinun tulee pyrkiä saamaan oikeutesi korvaukseen tuomiolla vahvistetuksi. Tämä tarkoittaa, että sinun tulee esittää oikeudenkäynnissä korvausvaatimus rikoksen tekijää kohtaan. Riksovahinkokorvausta ei yleensä suoriteta, mikäli olet laiminlyönyt tämän velvollisuuden.

Sinun on haettava korvausta kolmen vuoden kuluessa siitä, kun korvausasiassa on annettu lainvoimainen tuomio. Jollei asiaa ole käsitelty tuomioistuimessa, korvausta on vaadittava kymmenen vuoden kuluessa rikoksen tekopäivästä. Näistä määräajoista voidaan joustaa vain erityisestä syystä.

Korvausvaatimuksesi käsitellään Valtiokonttorissa. Voit lähettää hakemuksen joko sähköisesti osoitteeseen rikosvahingot@valtiokonttori.fi tai tulostaa lomakkeen ja toimittaa sen postitse osoitteella: Valtiokonttori, PL 50, 00054 Valtiokonttori.

Onko uhrilla oikeus saada korvausta, jos rikoksentekijää ei tuomita?

Voit hakea korvausta, vaikka rikoksentekijä jäisi tuntemattomaksi. Sinun on toimitettava korvaushakemuksesi liitteenä jäljennös poliisin esitutkintapöytäkirjasta tai muu luotettava selvitys todisteeksi tapahtumista.

Sinulla on oikeus korvaukseen myös silloin, kun rikoksentekijä on tiedossa, mutta häntä ei tuomita rikoksesta, koska hän on alle 15-vuotias tai syyntakeeton.

Onko mahdollista saada etumaksua sillä aikaa kun korvaushakemusta käsitellään?

Tarvittaessa voit tehdä kirjallisen ennakkokorvaushakemuksen. Ennakkokorvausta voidaan maksaa, jos korvausasiasi käsittely viivästyy sinusta riippumattomasta syystä ja sinulla on oikeus määrältään merkittävään korvaukseen.

 Päivitetty viimeksi: 09/07/2025

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetystä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.